

Kiruna kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn av Svappavaara skola i Kiruna kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kiruna kommun att senast den **30 april 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till

Skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen konstaterar att Kiruna kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att elevhälsan som samlad resurs arbetar främst hälsofrämjande och förebyggande. I enlighet med detta behöver elevhälsan;
 - a) genomföra förebyggande insatser som riktas mot förhållanden som identifierats som problematiska vid skolenheten och riskerar att påverka elevernas utveckling och lärande negativt,
 - b) genomföra främjande insatser som syftar till att stärka elevernas fysiska, psykiska och sociala hälsa, samt
 - c) samverka med övriga personalgrupper i skolan på ett kontinuerligt och strukturerat sätt.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Kiruna kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att genomföra ett systematiskt kvalitetsarbete på enhetsnivå och utifrån uppföljningen av skolans kunskapsresultat;

- a) analysera hur verksamhetens förutsättningar och undervisningens genomförande påverkar resultaten, samt
 - b) identifiera utvecklingsområden och besluta om vilka utvecklingsinsatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas.
- Kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Bedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som konstaterats vid tillsynen. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. I detta ligger ansvar att vidta åtgärder för att rätta till brister närhelst de framkommer.

Tillsynen har visat att det finns brister i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete samt inom det systematiska kvalitetsarbetet vid Svappavaara skola.

För övriga områden som granskats visar tillsynen inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav.

Föreläggande

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete vid Svappavaara skola. Utredningen visar att elevhälsan inte arbetar med hälsofrämjande och förebyggande insatser. Elevhälsans arbete består vid tillsynstillfället i stort sett enbart av åtgärdande insatser för enskilda elever.

Enligt skollagen ska det för eleverna finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsans arbete ska främst vara hälsofrämjande och förebyggande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. I samband med införandet av bestämmelsen om en samlad elevhälsa framhölls i förarbetena (prop. 2009/10:165, s. 276) att arbete med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Vidare angavs att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrundsarbete. Propositionen tydliggör även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor.

I intervjuer med rektor, elevhälsa och lärare framkommer att elevhälsan inte arbetar med hälsofrämjande och förebyggande insatser. Det finns enligt respondenterna en plan för hur elevhälsans kompetenser ska kunna träffas för att samverka med varandra och skolans personal en gång per månad. Samstämmiga uppgifter ger dock en beskrivning av att dessa träffar kontinuerligt ställs in och att elevhälsopersonalen blir tvungna att prioritera sin arbetstid till akuta ärenden på olika skolor vilket gör det svårt att identifiera behov av insatser vid skolenheten. Lärarnas uppfattning är att eleverna

som regel ofta hinner byta skola innan de får hjälp av elevhälsan. Enligt rektorn så har bristen på personal och kontinuitet inneburit att elevhälsan enbart arbetat med uppgifter av åtgärdande karaktär, så kallade "brandkårsutryckningar" de senaste fyra åren.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten inte uppfyller författningarnas krav finns anledning att förelägga Kiruna kommun att vidta åtgärder så att bristen avhjälps.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen bedömer att Svappavaara skola inte bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med skollagens krav. Vid tillsynstillfället sker ingen systematisk analys av verksamhetens kunskapsresultat i förhållande till hur undervisningen eller andra delar i utbildningens genomförande påverkat resultaten. Därmed saknar lärare och rektor värdefull information i arbetet med att identifiera utvecklingsområden samt besluta om utvecklingsåtgärder för att de nationella målen för utbildningen ska uppfyllas

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det på skolenhetsnivå genomförs ett kvalitetsarbete som består i systematisk och kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever samt att elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98) om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår bland annat att rektorn bör skapa rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas på enheten, se till att styrning, ledning, organisation och uppföljningssystem stödjer enhetens kvalitetsarbete samt se till att personalen på enheten kan använda ändamålsenliga former för uppföljning och analys av utbildningen.

I intervju med rektorn framkommer att analyser av skolans kunskapsresultat är ett utvecklingsområde. Rektorn beskriver att de fått hjälp av kommunens utvecklingsledare med att skapa förståelse för hur man kan analysera resultat på grupp- och skolnivå men att processen fortfarande är i ett inledande skede på skolan. Lärare berättar i intervju att de sammanställer måluppfyllelsen per ämne och årskurs varje termin men menar samtidigt att det saknas ett övergripande analysarbete utifrån de kunskapsresultat som konstaterats. Enligt lärarna finns det inte heller några forum för att gemensamt diskutera och analysera dessa frågor.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen tagit del av skolans dokumenterade systematiska kvalitetsarbete. Kvalitetsredovisningen innehåller en sammanställning av lärarnas bedömning av elevernas måluppfyllelse i samtliga ämnen och årskurser samt en "analys av skolans resultat". Analysen fokuserar dock främst på den enskilda individen. Det finns inte någon övergripande analys av hur verksamhetens

förutsättningar och undervisningens genomförande påverkar kunskapsresultaten, inte heller några utvecklingsområden som identifierats utifrån en sådan analys.

När det gäller skolans arbete med trygghet och studiero beskriver såväl rektor som lärare ett fungerande, systematiskt arbete bestående av uppföljning, analys och beslut om åtgärder som dokumenteras i skolans plan mot kränkande behandling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten inte uppfyller författningarnas krav finns anledning att förelägga Kiruna kommun att vidta åtgärder så att bristerna avhjälpas.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Kiruna kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Kiruna kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Kiruna kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Kiruna kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

På Skolinspektionens vägnar

X Veronica Bonivart Säfström

Veronica Bonivart Säfström
Beslutsfattare
Signerat av: Veronica Bonivart Säfström

X Robert Sondell

Robert Sondell
Föredragande
Signerat av: Robert Sondell

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Svappavaara skola

Fakta om Svappavaara skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Kiruna kommun under hösten 2018. Svappavaara skola besöktes av Skolinspektionen den 16 oktober 2018.

Svappavaara samhälle ligger beläget i de sydöstra delarna av Kiruna kommun, ca 50 km från Kiruna centrum. Vid Svappavaara skola bedrivs undervisning för ca 35 elever i förskoleklass, grundskolans årkurser 1-6 samt fritidshem. I anslutning till skolan bedrivs det även förskoleverksamhet.

Skolenheten leds av en rektor som även är ansvarig för Vittangi skola.

Måluppfyllelse

Några resultat för Svappavaara skola går inte att utläsa ur Skolverkets officiella databas SIRIS. Detta på grund av det låga antalet elever som finns vid skolan. I samband med tillsynen har huvudmannen redovisat att de flesta eleverna når målen med utbildningen i samtliga ämnen och årskurser. I ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik har skolan en lägre måluppfyllelse än i de övriga ämnena som eleverna undervisas i.